

บทที่ 4

ผลการทดลอง

การทดลองที่ 1

1.ผลของการจำแนกพันธุ์ข้าวโดยอาศัยรูปแบบของไอโซไซม์ (zymogram)

1.1 การจำแนกพันธุ์ข้าวโดยใช้รูปแบบของไอโซไซม์ทั้ง 3 ชนิด ครั้งที่ 1

การจำแนกพันธุ์ข้าวครั้งนี้ได้เลือกใช้ไอโซไซม์ 3 ชนิด ได้แก่ esterase, peroxidase และ acid phosphatase เพื่อจำแนกความแตกต่างพันธุ์ข้าวขาวดอกมะลิ 105 ที่เก็บตัวอย่างข้าวจากแปลงเกษตร (ตารางที่ 2) ซึ่งได้ผลการจำแนกพันธุ์ข้าวในแต่ละรูปแบบของไอโซไซม์ (zymogram) ทั้ง 3 ชนิด ได้ดังนี้

1.1.1 การจำแนกโดยใช้รูปแบบของไอโซไซม์ esterase

รูปแบบของไอโซไซม์ esterase ที่ได้จากตัวอย่างพันธุ์ข้าว 10 พันธุ์ มีลักษณะแถบที่ปรากฏ เป็นสีส้มแดงและสีดำ และตำแหน่งที่ปรากฏส่วนมาก อยู่บริเวณตอนบนและตอนกลางของเจล (ภาพที่ 2ก) จากการเปรียบเทียบรูปแบบของไอโซไซม์ esterase โดยพิจารณาจำนวนและตำแหน่งของแถบสีดังกล่าวนี้ สามารถจำแนกรูปแบบของไอโซไซม์ esterase (zymogram) ได้ 3 รูปแบบ ซึ่งมีจำนวนแถบสีอยู่ในช่วง 8 – 10 แถบสี (ภาพที่ 2ข)

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างด้วยการแบ่งกลุ่ม (cluster analysis) พันธุ์ข้าว โดยใช้ลักษณะเปรียบเทียบการมีแถบสีและไม่มีแถบสีของไอโซไซม์ esterase พบว่าค่าสัมประสิทธิ์ความแตกต่าง (dissimilarity coefficient) เท่ากับ 2.13 (ตารางภาคผนวกที่ 22) และสามารถจำแนกกลุ่มของพันธุ์ข้าวได้ 3 กลุ่ม (ภาพที่ 2ค) กล่าวคือ ในกลุ่มที่ 1 มีจำนวนพันธุ์ข้าวภายในกลุ่มมากที่สุดถึง 7 พันธุ์ และมีจำนวนแถบสี 8 แถบ ได้แก่ ตัวอย่างข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 จากบ้านไผ่ บ้านตากแดด บ้านงูเห่ล้อม บ้านโพนทราย บ้านบักคู้ บ้านผือฮี และ บ้านโนนยาง ส่วนในกลุ่มที่ 2 นั้นมีสมาชิกในกลุ่มเพียงตัวอย่างเดียว ได้แก่ พันธุ์พินธุโลก 2 ซึ่งมีจำนวนแถบสี 9 แถบ สำหรับ

ในกลุ่มที่ 3 มีจำนวนสมาชิก 2 ตัวอย่าง ซึ่งจะมีจำนวนแถบสี 10 แถบ ได้แก่ พันธุ์ชาวคอกมะลิ 105 จากบ้านหนองสังข์ และชาวคอกมะลิ 105 จากสถานีวิจัยข้าวสุรินทร์

1.1.2 การจำแนกโดยใช้รูปแบบของไอโซไซม์ peroxidase

รูปแบบของไอโซไซม์ peroxidase มีลักษณะแถบที่ปรากฏเป็นสีส้มอ่อน และตำแหน่งของแถบสีก่อนไปตอนล่างของเจล (ภาพที่ 3ก) ในการทดลองครั้งนี้พบว่า มีไซโมแกรมของไอโซไซม์ peroxidase จำนวน 2 รูปแบบ และมีจำนวนแถบสีอยู่ระหว่าง 6 - 7 แถบ (ภาพที่ 3ข)

จากผลการเปรียบเทียบการมีแถบสีและไม่มีแถบสีของไอโซไซม์ peroxidase โดยวิธีการวิเคราะห์การแบ่งกลุ่ม (cluster analysis) พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์ความแตกต่างเท่ากับ 1.00 (ตารางภาคผนวกที่ 23) และสามารถจำแนกกลุ่มของตัวอย่างพันธุ์ข้าวที่เก็บ ได้เป็น 2 กลุ่ม (ภาพที่ 3ค) ดังนี้ ในกลุ่มที่ 1 นั้นมีจำนวนแถบสี 6 แถบ และมีจำนวนพันธุ์ข้าวในกลุ่มมากที่สุดถึง 9 ตัวอย่าง ได้แก่ พันธุ์ชาวคอกมะลิ 105 จากบ้านไผ่ บ้านตากแดด บ้านบักคู้ บ้านหนองสังข์ บ้านงูเหลือม บ้านโพนทราย บ้านผือฮี บ้านโนนยาง และ สถานีวิจัยข้าวสุรินทร์ ส่วนกลุ่มที่ 2 มีสมาชิกในกลุ่มเพียงสมาชิกเดียว คือ พันธุ์พิษณุโลก 2 ซึ่งพบว่ามีจำนวนแถบสี 7 แถบ

1.1.3 การจำแนกโดยใช้รูปแบบของไอโซไซม์ acid phosphatase

รูปแบบของไอโซไซม์ acid phosphatase มีลักษณะแถบสีที่ปรากฏเป็นสีน้ำเงินเข้ม และอยู่ตำแหน่งตอนบนของเจล (ภาพที่ 4ก) จากผลการศึกษานี้พบว่า มีไซโมแกรมของไอโซไซม์ acid phosphatase จำนวน 2 รูปแบบ ซึ่งมีจำนวนแถบสี 7 แถบ (ภาพที่ 4ข)

ผลการวิเคราะห์ด้วยการแบ่งกลุ่ม (cluster analysis) จากการใช้ไอโซไซม์ acid phosphatase ครั้งนี้พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์ความแตกต่างเท่ากับ 2.00 (ตารางภาคผนวกที่ 24) และสามารถจำแนกกลุ่มตัวอย่างข้าวได้ 2 กลุ่ม (ภาพที่ 4ค) กล่าวคือ ในกลุ่มที่ 1 มีจำนวนสมาชิกมากที่สุดเท่ากับ 9 ตัวอย่าง ได้แก่ พันธุ์ชาวคอกมะลิ 105 จากบ้านไผ่ บ้านผือฮี บ้านตากแดด บ้านบักคู้ บ้านหนองสังข์ บ้านงูเหลือม บ้านโพนทราย บ้านโนนยาง และสถานีวิจัยข้าวสุรินทร์ ส่วนกลุ่มที่ 2 มีสมาชิกในกลุ่มเพียงสมาชิกเดียว คือ พันธุ์พิษณุโลก 2 นอกจากนี้พบว่ากลุ่มพันธุ์ข้าวทั้ง 2 กลุ่ม มีจำนวนแถบสีเท่ากัน แต่ตำแหน่งที่ปรากฏของอัตราการเคลื่อนที่ของสาร (Rf-value) ต่างกัน

1.2 การจำแนกพันธุ์ข้าวโดยใช้รูปแบบของไอโซไซม์ 3 ชนิด ครั้งที่ 2

การจำแนกพันธุ์ข้าวครั้งที่ 2 นี้ใช้ไอโซไซม์ 3 ชนิดเช่นเดียวกับการจำแนกพันธุ์ข้าวครั้งแรก แต่การจำแนกครั้งที่ 2 นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ยืนยันถึงประสิทธิภาพของ ไอโซไซม์ทั้ง 3 ชนิด ในการจำแนกพันธุ์ข้าวดอกมะลิ 105 โดยใช้ตัวอย่างข้าวที่มีพันธุกรรมที่แตกต่างกันมากยิ่งขึ้น จำนวน 10 ตัวอย่าง

1.2.1 การจำแนกโดยใช้รูปแบบไอโซไซม์ esterase

รูปแบบไอโซไซม์ esterase จากตัวอย่างพันธุ์ข้าว 10 พันธุ์ พบว่า มีลักษณะแถบที่ปรากฏ เป็นสี่แดงส้มและสีดำ และมีตำแหน่งที่ปรากฏเกือบเต็มแผ่นเจล (ภาพที่ 5ก) จากการจำแนก รูปแบบของไอโซไซม์ esterase ครั้งนี้ได้มากถึง 5 รูปแบบ และมีจำนวนแถบสีอยู่ระหว่าง 9 – 12 แถบ (ภาพที่ 5ข)

ผลการวิเคราะห์ด้วยการแบ่งกลุ่ม (cluster analysis) โดยใช้ลักษณะเปรียบเทียบการมีแถบ สีและไม่มีแถบสีของ ไอโซไซม์ esterase พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์ความแตกต่างเท่ากับ 3.00 (ตาราง ภาคผนวกที่ 25) และสามารถจำแนกกลุ่มของตัวอย่างพันธุ์ข้าวออกได้เป็น 5 กลุ่ม (ภาพที่ 5ค) กล่าวคือ ในกลุ่มที่ 1 มีจำนวนสมาชิกมากที่สุดถึง 6 ตัวอย่าง โดยมีจำนวนแถบสี 11 แถบ ได้แก่ ข้าวพันธุ์ข้าวดอกมะลิ 105 จากบ้านบักคู้ บ้านโพนทราย บ้านโนนยาง บ้านหนองสังข์ บ้านงู เหลื่อม และสถานีวิจัยข้าวสุรินทร์ ส่วนในอีก 4 กลุ่มพันธุ์ข้าวที่จำแนก พบว่า ในแต่ละกลุ่มมี สมาชิกเพียงตัวอย่างเดียวทั้ง 4 กลุ่ม คือ พันธุ์ชัยนาท 1 ซึ่งมีจำนวนแถบสี 10 แถบ ข้าวไร่พันธุ์ โป่งไคร้ มีจำนวนแถบสี 9 แถบ ในขณะที่พันธุ์พิษณุโลก 2 และพันธุ์ท่าคอยสะแก มีจำนวนแถบ สี 12 แถบ แต่มีลักษณะตำแหน่งที่ปรากฏและความเข้มของแถบสีที่แตกต่างกัน

จากผลการวิเคราะห์ในครั้งนี้ มีจำนวนแถบสีที่ใกล้เคียงกับการวิเคราะห์ในครั้งแรก โดย มีจำนวนแถบสีมากกว่าครั้งแรกถึง 1 – 2 แถบ แต่เมื่อนำมาทำการแบ่งกลุ่มก็สามารถจัดจำแนก กลุ่มข้าวดอกมะลิ 105 ได้เช่นเดียวกับในครั้งแรก

1.2.2 การจำแนกโดยใช้รูปแบบไอโซไซม์ peroxidase

การศึกษาารูปแบบของไอโซไซม์ peroxidase จากตัวอย่างข้าวจำนวน 10 พันธุ์พบว่า มีลักษณะแถบที่ปรากฏเป็นสีส้มอ่อน (ภาพที่ 6ก) และสามารถจำแนกรูปแบบของไซโมแกรมของเอนไซม์ peroxidase นี้ได้ 5 รูปแบบ ซึ่งมีจำนวนแถบสีอยู่ระหว่าง 7 – 10 แถบ (ภาพที่ 6ข)

ผลการวิเคราะห์การแบ่งกลุ่ม (cluster analysis) โดยใช้ลักษณะเปรียบเทียบการมีแถบสี และไม่มีแถบสีของไอโซไซม์ peroxidase พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์ความแตกต่างเท่ากับ 3.00 (ตารางภาคผนวกที่ 26) และสามารถจำแนกกลุ่มตัวอย่างพันธุ์ข้าวได้ 5 กลุ่ม (ภาพที่ 6ค) กล่าวคือ ในกลุ่มที่ 1 มีจำนวนสมาชิกมากที่สุดถึง 6 ตัวอย่าง ที่มีจำนวนแถบสี 10 แถบ ได้แก่ ข้าวพันธุ์ข้าวดอกมะลิ 105 จากบ้านบักคู้ บ้านโพนทราย บ้านโนนยาง บ้านหนองสังข์บ้านงูเห่าล้อม และสถานีวิจัยข้าวสุรินทร์ ส่วนอีก 4 กลุ่มข้าวที่จำแนก จะมีสมาชิกเพียง 1 พันธุ์ในแต่ละกลุ่ม ได้แก่ พันธุ์ก่ำคอยสะเกิด ซึ่งมีจำนวนแถบสี 9 แถบ พันธุ์ชัยนาท 1 มีจำนวนแถบสี 11 แถบ พันธุ์พิษณุโลก 2 มีจำนวนแถบสี 10 แถบ และข้าวไร่พันธุ์โป่งใคร่มีจำนวนแถบสี 7 แถบ สำหรับข้าวพันธุ์ข้าวดอกมะลิ 105 และพิษณุโลก 2 มีจำนวนแถบสีเท่ากัน แต่มีตำแหน่งที่ปรากฏต่างกัน

ผลของการวิเคราะห์ในครั้งนี้ มีจำนวนแถบสีที่ใกล้เคียงกับการวิเคราะห์ในครั้งแรก โดยมีจำนวนแถบสีมากกว่าครั้งแรกถึง 3 – 4 แถบ แต่เมื่อนำมาทำการแบ่งกลุ่ม ก็สามารถจัดจำแนกกลุ่มข้าวขาวดอกมะลิ 105 ได้เช่นเดียวกับในครั้งแรก

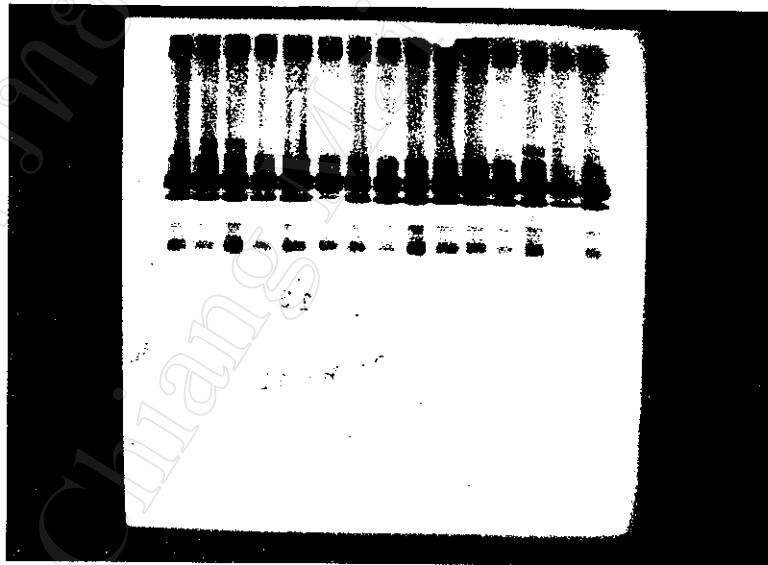
1.2.3 การจำแนกโดยใช้รูปแบบของไอโซไซม์ acid phosphatase

รูปแบบของไอโซไซม์ acid phosphatase จากตัวอย่างพันธุ์ข้าวจำนวน 10 พันธุ์พบว่า มีลักษณะแถบที่ปรากฏเป็นสีน้ำเงินเข้ม และพบอยู่ตอนบนของเจล (ภาพที่ 7ก) จากการศึกษาครั้งนี้สามารถจำแนกรูปแบบไซโมแกรมของไอโซไซม์ acid phosphatase ได้ 2 รูปแบบ และมีจำนวนแถบสี อยู่ระหว่าง 4 – 5 แถบ (ภาพที่ 7ข)

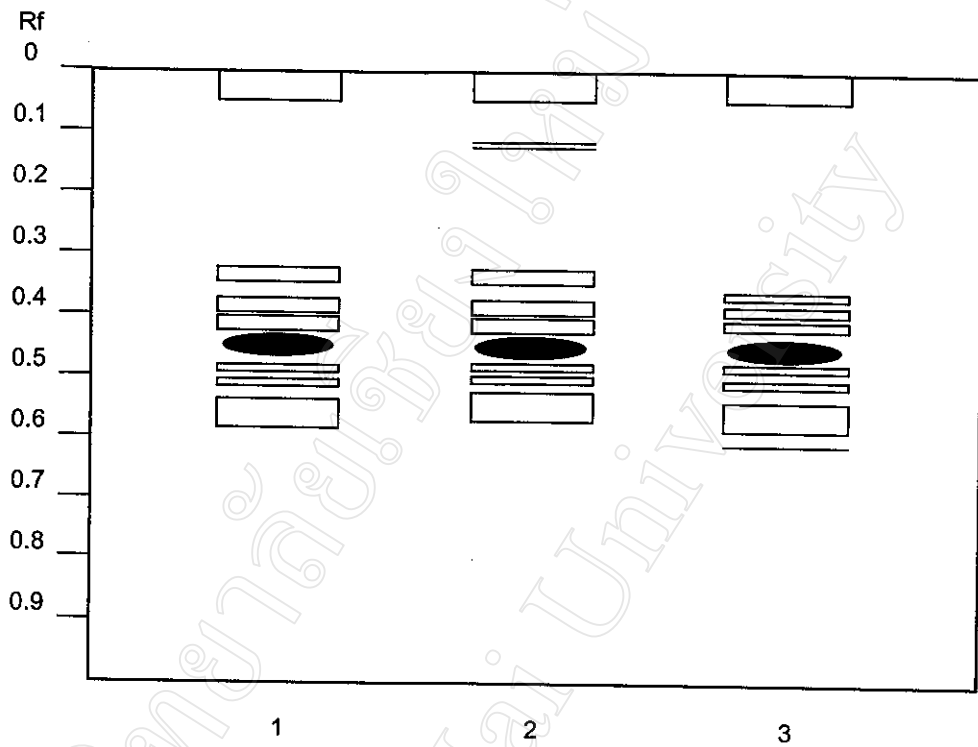
การศึกษาค่าสัมประสิทธิ์ความแตกต่างด้วยการวิเคราะห์การแบ่งกลุ่ม (cluster analysis) โดยพิจารณาจากลักษณะเปรียบเทียบการมีแถบสี และไม่มีแถบสีของไอโซไซม์ acid phosphatase พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์ความแตกต่างเท่ากับ 2.13 (ตารางภาคผนวกที่ 27) และสามารถจำแนกตัวอย่างพันธุ์ข้าวได้ 2 กลุ่ม (ภาพที่ 7ค) กล่าวคือ ในกลุ่มที่ 1 มีจำนวนสมาชิกมากที่สุดถึง 9 ตัวอย่าง ซึ่งมีจำนวนแถบสี 5 แถบ ได้แก่ข้าวพันธุ์ข้าวดอกมะลิ 105 จากบ้านบักคู้ บ้านโพนทราย บ้านโนนยาง บ้านหนองสังข์ บ้านงูเห่าล้อม สถานีวิจัยข้าวสุรินทร์ และพันธุ์ก่ำคอยสะเกิด โดยที่

พันธุ์ชัชวาท 1 และพันธุ์พินธุโลก 2 มีจำนวนแถบสี 5 แถบเช่นกัน แต่ว่ามีตำแหน่งของการปรากฏต่างออกไป ส่วนกลุ่มที่ 2 มีสมาชิกเพียงตัวอย่างเดียว มีจำนวนแถบสี 4 แถบ คือ ข้าวไร่พันธุ์โป่งไคร้

ผลของการวิเคราะห์ในครั้งนี้ มีจำนวนแถบสีที่ใกล้เคียงกับการวิเคราะห์ในครั้งแรก โดย มีจำนวนแถบสีน้อยกว่าครั้งแรก 1 แถบสี แต่เมื่อนำมาทำการแบ่งกลุ่มก็สามารถจัดจำแนกกลุ่มข้าวขาวดอกมะลิ 105 ได้เช่นเดียวกับในครั้งแรก

ภาพที่ 2ก การแสดงออกของไอโซไซม์ esterase ครั้งที่ 1 ในตัวอย่างพันธุ์ข้าว 10 พันธุ์

ภาพที่ 2ข zymogram pattern ของไอโซไซม์ esterase ครั้งที่ 1 ที่ปรากฏในข้าวตัวอย่าง

1 = พันธุ์ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านไผ่, บ้านตากแดด, บ้านบักคู้, บ้านงูเห่าล้อม,

บ้านโพนทราย, บ้านผือฮี และบ้านโนนยาง

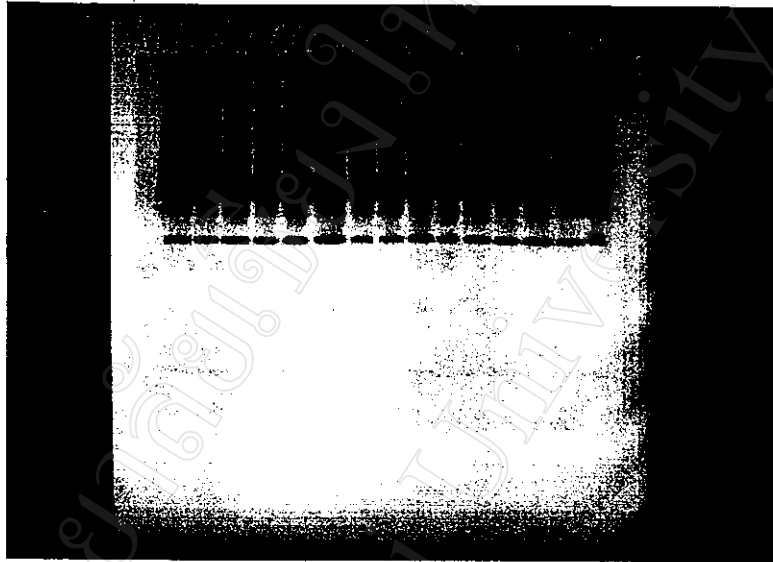
2 = พันธุ์ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านหนองสังข์ และสถานีวิจัยข้าวสุรินทร์

3 = พันธุ์พิษณุโลก 2

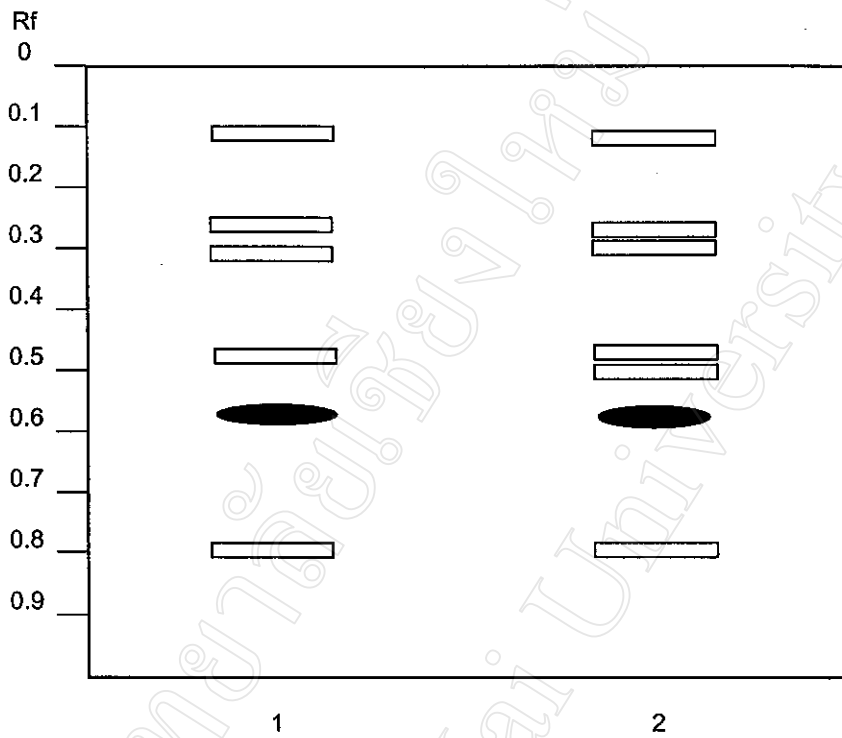
Rescaled Distance Cluster Combine

C A S E		0	5	10	15	20	25
Label	Num	+-----+-----+-----+-----+					
v8	8	-+					
v9	9	-+					
v1	1	-+					
v6	6	-+					
v7	7	-+			I		
v2	2	-+					
v4	4	-+			I		
v10	10	-+					
v3	3	-+					
v5	5	-+					

ภาพที่ 2ค การจำแนกตัวอย่างข้าวโดยใช้รูปแบบ zymogram ของไอโซไซม์ esterase ครั้งที่ 1

ภาพที่ 3ก การแสดงออกของไอโซไซม์ peroxidase ครั้งที่ 1 ในตัวอย่างพันธุ์ข้าว 10 พันธุ์

ภาพที่ 3 ข zymogram pattern ของไอโซไซม์ peroxidase ครั้งที่ 1 ที่ปรากฏในข้าวตัวอย่าง 3

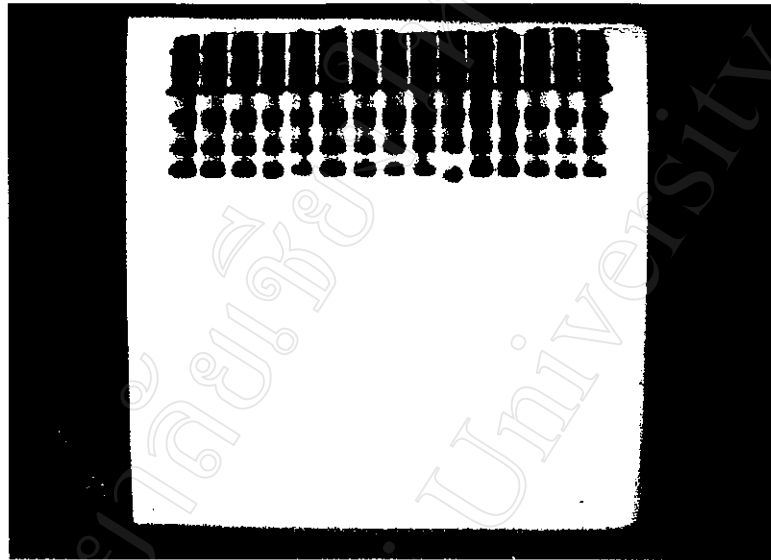
1 = พันธุ์ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านไผ่, บ้านตากแดด, บ้านบักตู๋, บ้านงูเห่าล้อม,
บ้านโพนทราย, บ้านผือฮี, บ้านโนนยาง, บ้านหนองสังข์
และสถานีวิจัยข้าวสุรินทร์

2 = พันธุ์พิกณูโลก 2

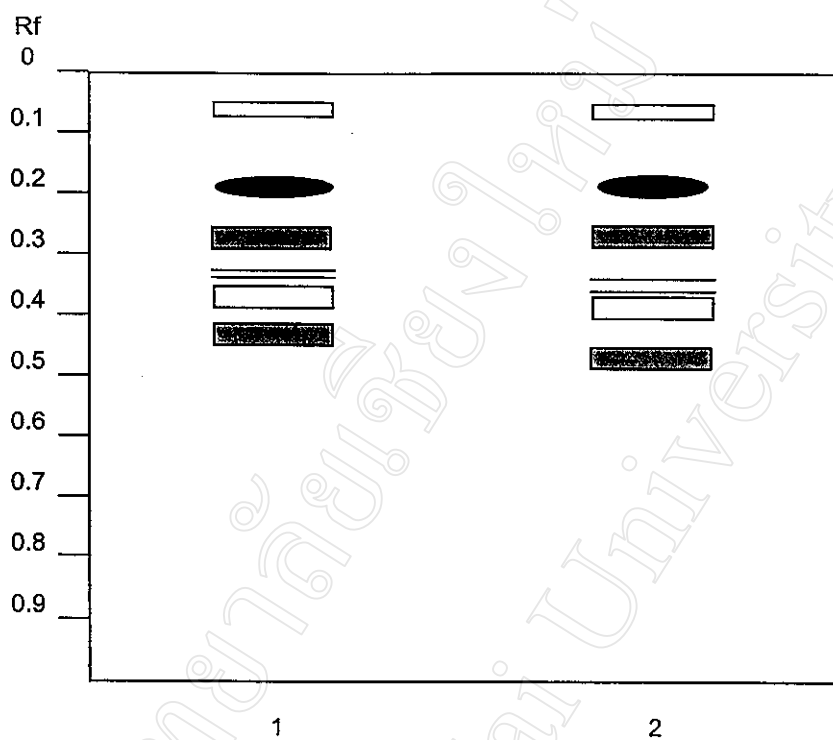
Rescaled Distance Cluster Combine

C A S E	0	5	10	15	20	25
Label	Num	+-----+-----+-----+-----+				
v8	8	-+				
v9	9	-+				
v1	1	-+				
v6	6	-+				
v7	7	-+				
v4	4	-+				
v5	5	-+				I
v2	2	-+				I
v3	3	-+				I
v10	10	+-----+-----+-----+-----+				

ภาพที่ 3ค การจำแนกตัวอย่างข้าวโดยใช้รูปแบบ zymogram ของไอโซไซม์ peroxidase ครั้งที่ 1

ภาพที่ 4ก การแสดงออกของ ไอโซไซม์ acid phosphatase ครั้งที่ 1 ในตัวอย่างพันธุ์ข้าว 10 พันธุ์

ภาพที่ 4ข zymogram pattern ของไอโซไซม์ acid phosphatase ครั้งที่ 1 ที่ปรากฏในข้าวตัวอย่าง

1 = พันธุ์ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านไผ่, บ้านตากแดด, บ้านบักคู้, บ้านงูเหล็ก, บ้านโพนทราย, บ้านศรีอ้อ, บ้านโนนยาง, บ้านหนองสังข์ และสถานีวิจัยข้าวสุรินทร์

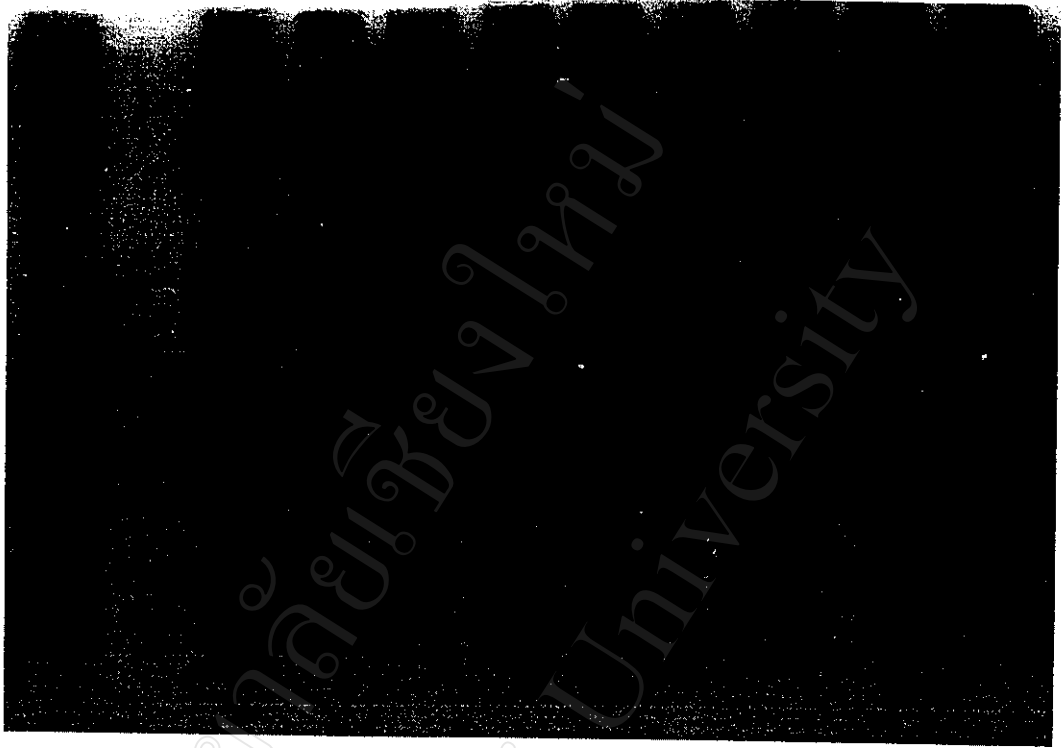
2 = พันธุ์พิกุลโลก 2

Rescaled Distance Cluster Combine

C A S E	0	5	10	15	20	25
Label	Num	+-----+-----+-----+-----+				
v8	8	-+				
v9	9	-+				
v7	7	-+				
v6	6	-+				
v5	5	-+				
v4	4	-+				
v3	3	-+				
v2	2	-+				
v1	1	-+				I
v10	10	+-----+-----+-----+-----+				

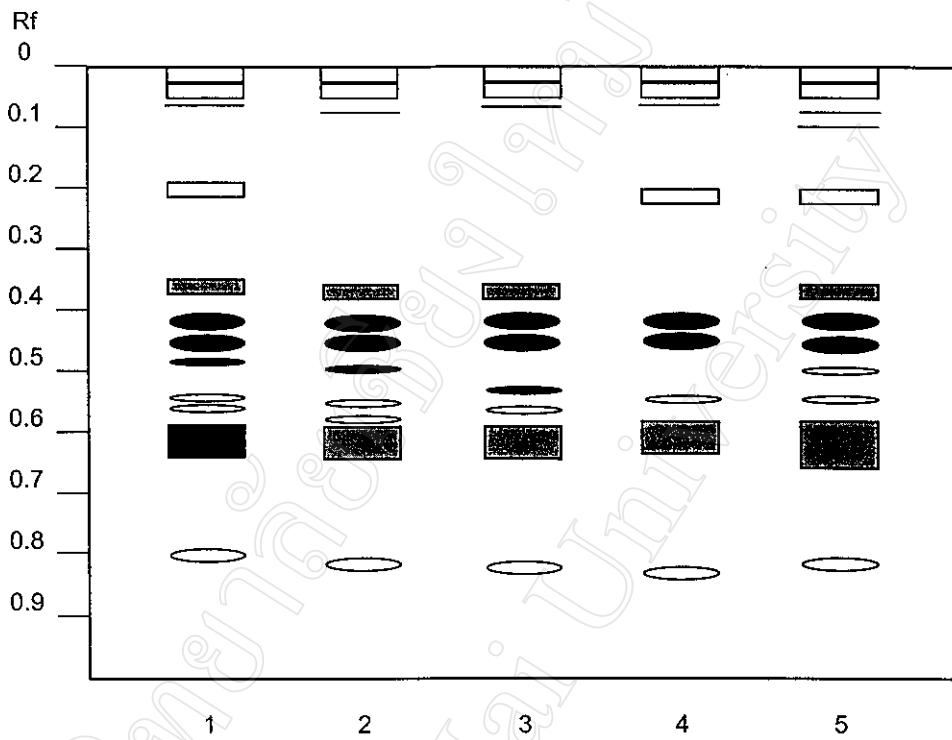
ภาพที่ 4ค การจำแนกตัวอย่างข้าวโดยใช้รูปแบบ zymogram ของไอโซไซม์ acid phosphatase

ครั้งที่ 1

ภาพที่ 5ก การแสดงออกของไอโซไซม์ esterase ครั้งที่ 2 ในตัวอย่างพันธุ์ข้าว 10 พันธุ์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาพที่ 5ข zymogram pattern ของ ไอโซไซม์ esterase ครั้งที่ 2 ที่ปรากฏในข้าวตัวอย่าง

1 = พันธุ์ก่ำดอยสะเก็ด

2 = พันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 บ้านบักตู้, บ้านหนองสังข์, บ้านโพนทราย, บ้านงเหลื่อม
บ้านโนนยาง และสถานีวิจัยข้าวสุรินทร์

3 = พันธุ์ชัยนาท 1

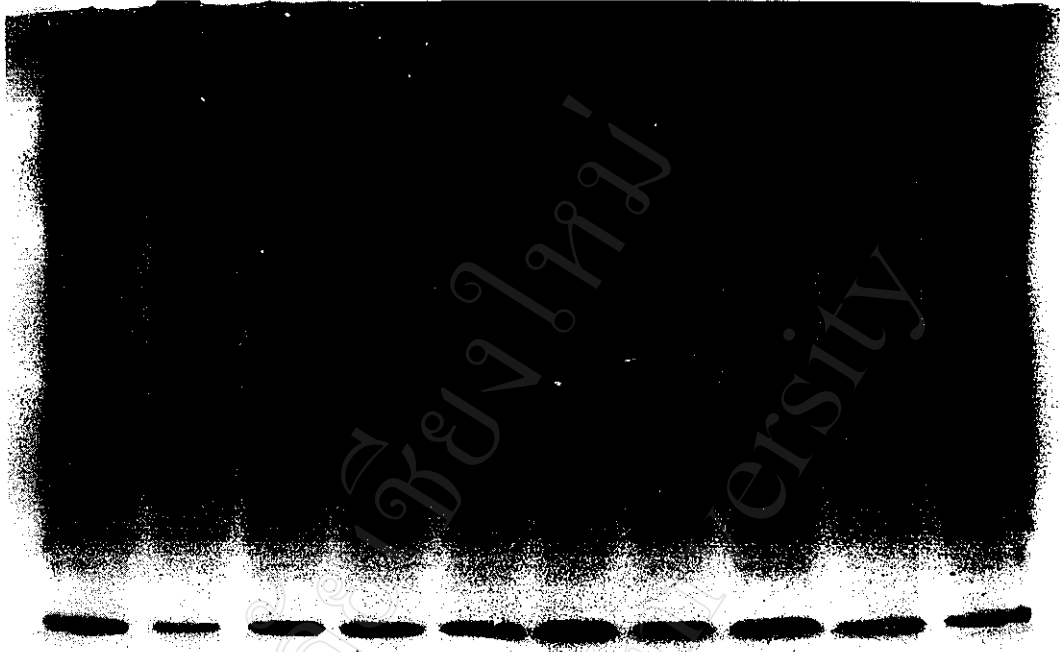
4 = ข้าวไร่พันธุ์โป่งไคร้

5 = พันธุ์พิกุลโลก 2

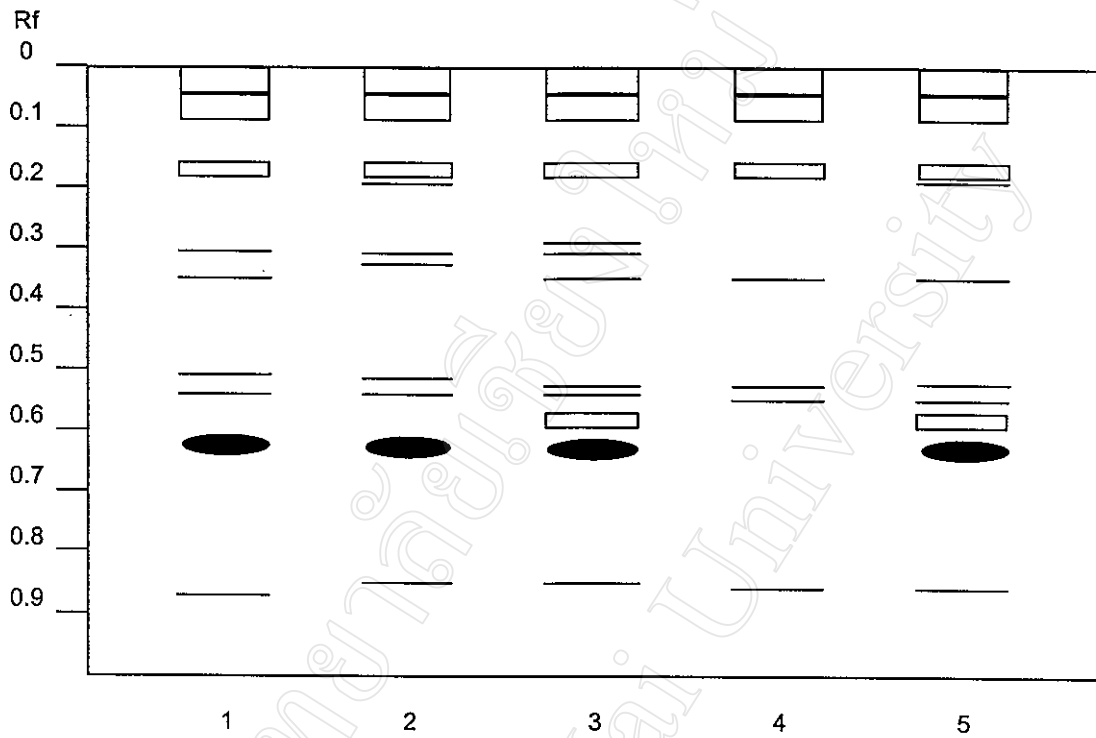
Rescaled Distance Cluster Combine

C A S E		0	5	10	15	20	25
Label	Num	+-----+-----+-----+-----+-----+					
v6	6	-+					
v7	7	-+					
v4	2	-+					
v3	4	+-----+-----+					
v2	5	-+		I			
v8	3	+-----+-----+					
v1	8	+-----+-----+					
v10	1	+-----+-----+					
v5	10	+-----+-----+					
v9	9	+-----+-----+					

ภาพที่ 5ค การจำแนกตัวอย่างข้าวโดยใช้รูปแบบ zymogram ของไอโซไซม์ esterase ครั้งที่ 2

ภาพที่ 6ก การแสดงออกของไอโซไซม์ peroxidase ครั้งที่ 2 ในตัวอย่างพันธุ์ข้าว 10 พันธุ์

ภาพที่ 6ข zymogram pattern ของ ไอโซไซม์ peroxidase ครั้งที่ 2 ที่ปรากฏในข้าวตัวอย่าง

1 = พันธุ์ก่ำคอยสะกิด

2 = พันธุ์ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านบักคู, บ้านหนองสังข์, บ้านโพนทราย, บ้านงูเห่ล้อม
บ้านโนนยาง และสถานีวิจัยข้าวสุรินทร์

3 = พันธุ์ชัยนาท 1

4 = ข้าวไร่พันธุ์โป่งไคร้

5 = พันธุ์พิษณุโลก 2

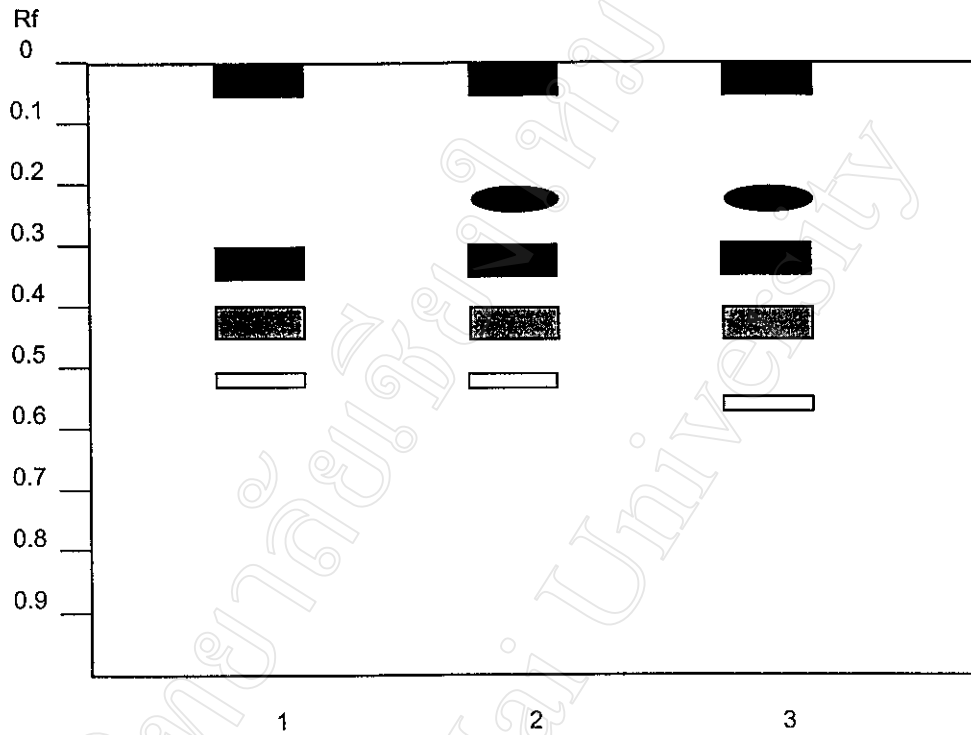
Rescaled Distance Cluster Combine

C A S E		0	5	10	15	20	25
Label	Num	+-----+-----+-----+-----+-----+					
v6	6	-+					
v7	7	-+					
v2	2	-+					
v4	4	-+	-----+				
v5	5	-+		+	-----+		
v3	3	-+		I		+	-----+
v1	1	-	-----+			I	
v10	10	-	-----+				I I
v9	9	-	-----+				I
v8	8	-	-----+				

ภาพที่ 6c การจำแนกตัวอย่างข้าวโดยใช้รูปแบบ zymogram ของไอโซไซม์ peroxidase ครั้งที่ 2

ภาพที่ 7ก การแสดงออกของไอโซไซม์ acid phosphatase ครั้งที่ 2 ในตัวอย่างพันธุ์ข้าว 10 พันธุ์

ภาพที่ 7ข zymogram pattern ของไอโซไซม์ acid phosphatase ครั้งที่ 2 ที่ปรากฏในข้าวตัวอย่าง

1 = พันธุ์ก่ำคอยสะเกิด พันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 บ้านบักตู่, บ้านหนองสังข์, บ้านโพนทราย

บ้านงูเหล็กอม, บ้านโนนยาง และสถานีวิจัยข้าวสุรินทร์

2 = พันธุ์ชัยนาท 1 และพันธุ์พิษณุโลก 2

3 = ข้าวไร่พันธุ์โป่งไคร้

Rescaled Distance Cluster Combine

C A S E		0	5	10	15	20	25
Label	Num	+-----+-----+-----+-----+-----+					
V8	8	--+					
V10	10	--+					
V1	1	--+					
V6	6	--+					
V7	7	--+					
V4	4	+-----+-----+-----+-----+-----+					
V5	5	--+					I
V2	2	--+					I
V3	3	--+					I
V9	9	+-----+-----+-----+-----+-----+					

ภาพที่ 7ค การจำแนกตัวอย่างข้าวโดยใช้รูปแบบ zymogram ของไอโซไซม์ acid phosphatase

ครั้งที่ 2

การทดลองที่ 2

1. ผลของการใส่เกลือโซเดียมคลอไรด์ และการขาดน้ำ ต่อปริมาณสารหอม 2AP ของข้าวที่ปลูกในกระถาง

1.1 ปริมาณสารหอม 2AP ในเมล็ดที่ได้รับและไม่ได้รับเกลือโซเดียมคลอไรด์

จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติ (analysis of variance) ของปริมาณสารหอม 2AP ในเมล็ดที่ระยะเก็บเกี่ยวที่ได้รับและไม่ได้รับ โซเดียมคลอไรด์ (ตารางที่ 3) พบว่าการใส่เกลือโซเดียมคลอไรด์ ไม่มีทำให้ปริมาณสารหอม 2AP แตกต่าง จากการไม่ใส่เกลือโซเดียมคลอไรด์ อย่างไรก็ตามปริมาณสารหอม 2AP ของข้าวทั้ง 2 พันธุ์ ที่เฉลี่ยทั้งการใส่และไม่ใส่เกลือโซเดียมคลอไรด์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ($P \leq 0.01$) โดยที่พันธุ์ข้าวดอกมะลิ 105 มีปริมาณสารหอม 2AP เฉลี่ยเท่ากับ 2.11 ppm ซึ่งมีค่าสูงกว่าพันธุ์พิกุลโลก 2 ที่มีปริมาณสารหอม 2AP เฉลี่ยเท่ากับ 0.15 ppm (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 3 ผลวิเคราะห์ความแปรปรวนของปริมาณสารหอม 2AP ของข้าวพันธุ์ข้าวดอกมะลิ 105 และพันธุ์พิกุลโลก 2 ที่ได้รับและไม่ได้รับ โซเดียมคลอไรด์

แหล่งความแปรปรวน	ปริมาณสารหอม (ppm)
โซเดียมคลอไรด์ (A)	NS
พันธุ์ (B)	**
A x B	NS
CV (%)	25.91

** = แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ($P \leq 0.01$)

NS = ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ

ตารางที่ 4 ปริมาณสารหอม 2AP ของข้าวพันธุ์ข้าวดอกมะลิ 105 และพันธุ์พิกุลโลก 2 ที่ได้รับและไม่ได้รับเกลือ โซเดียมคลอไรด์

พันธุ์	ปริมาณสารหอม (ppm)
พิกุลโลก 2	0.15
ข้าวดอกมะลิ 105	2.11

LSD (0.01) ของพันธุ์ = 0.59

1.2 ปริมาณสารหอม 2AP ในเมล็ดข้าว ที่มีการจัดการน้ำแตกต่างกัน

จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติ (analysis of variance) ของปริมาณสารหอม 2AP ในเมล็ดในระยะเก็บเกี่ยวที่ได้รับการจัดการน้ำแตกต่างกัน (ตารางที่ 5) พบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างอิทธิพลของการจัดการน้ำและพันธุ์ข้าว ($P \leq 0.05$) กล่าวคือ ข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 ที่ได้รับน้ำพอเพียง มีปริมาณสารหอม 2AP ที่มีแนวโน้มสูงกว่าที่มีการขาดน้ำเล็กน้อย ซึ่งมีค่าเท่ากับ 2.96 และ 2.78 ppm ตามลำดับ ในขณะที่พันธุ์พิษณุโลก 2 ที่ปลูกทั้งในสภาพให้น้ำพอเพียงและขาดน้ำ มีปริมาณสารหอม 2AP ที่ไม่แตกต่างกันทางสถิติคือ เฉลี่ยเท่ากับ 0.15 ppm นอกจากนี้ยังพบความแตกต่างของปริมาณสารหอม 2AP ในเมล็ด ระหว่างพันธุ์ข้าว โดยที่พันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 ซึ่งเป็นพันธุ์ข้าวหอมมีปริมาณสารหอม 2AP สูงกว่าพันธุ์พิษณุโลก 2 ที่ไม่ใช่พันธุ์ข้าวหอม มีค่าเท่ากับ 2.78 และ 0.15 ppm ตามลำดับ (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 5 ผลวิเคราะห์ความแปรปรวนปริมาณสารหอม 2AP ของข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 และพันธุ์พิษณุโลก 2 ที่ได้รับการจัดการน้ำที่แตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	ปริมาณสารหอม 2AP
การจัดการน้ำ (A)	*
พันธุ์ (B)	**
A x B	*
CV (%)	5.15

* = แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq 0.05$)

** = แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ($P \leq 0.01$)

NS = ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ

ตารางที่ 6 ปริมาณสารหอม 2AP ของข้าวพันธุ์ชาวดอกมะลิ 105 และพิกัญโลก 2 ที่ได้รับการจัดการน้ำที่แตกต่างกัน

พันธุ์	ปริมาณสารหอม (ppm)		
	การขาดน้ำ	น้ำปกติ	เฉลี่ย
พิกัญโลก 2	0.15	0.15	0.15
ชาวดอกมะลิ 105	2.78	2.96	2.87
เฉลี่ย	1.46	1.56	1.51

LSD (0.05) พันธุ์ x การจัดการ = 0.07

2. ผลของการฉีดพ่นเกลือโซเดียมคลอไรด์ทางใบที่ระยะกำเนิดช่อดอก ที่มีต่อปริมาณสารหอม 2AP ของข้าวที่ปลูกในแปลง

2.1 ปริมาณสารหอม 2AP ในใบข้าวที่ระยะแตกกอ ก่อนการฉีดพ่นเกลือโซเดียมคลอไรด์

จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติของปริมาณสารหอม 2AP ในใบข้าวที่ระยะแตกกอ ก่อนการฉีดพ่นเกลือโซเดียมคลอไรด์ (ตารางที่ 7) พบว่าปริมาณสารหอม 2AP เฉลี่ยในใบข้าว มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ($P \leq 0.01$) ระหว่างพันธุ์ข้าว กล่าวคือ พันธุ์ชาวดอกมะลิ 105 จากแหล่งปลูกบ้านต่างๆ จากสถานีวิจัยข้าวสุรินทร์ และพันธุ์ปทุมธานี 1 ซึ่งเป็นพันธุ์ข้าวหอมมีปริมาณสารหอม 2AP ไม่ต่างกันทางสถิติโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.18 ppm แต่มีค่าสูงกว่าพันธุ์พิกัญโลก 2 ที่มีปริมาณสารหอม 2AP เท่ากับ 0.01 ppm (ตารางที่ 8) นอกจากนี้การฉีดพ่นและไม่ฉีดพ่นเกลือโซเดียมคลอไรด์ทางใบที่ระยะกำเนิดช่อดอก ไม่มีผลทำให้ปริมาณสารหอม 2AP ในใบ ของแต่ละพันธุ์ข้าวในระยะแตกกอ มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 ผลวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติของปริมาณสารหอม 2AP ของข้าวพันธุ์ต่างๆ ที่ได้รับการฉีดพ่นเกลือโซเดียมคลอไรด์ทางใบ ในระยะการเจริญเติบโตต่างๆ

แหล่งความแปรปรวน	ระยะแตกกอ	ระยะก่อนกำเนิดช่อดอก	ระยะเบ่งอ่อน	ระยะเก็บเกี่ยว
โซเดียมคลอไรด์(A)	NS	NS	NS	NS
พันธุ์(B)	**	**	**	**
A x B	NS	NS	NS	NS
CV(%)	10.11	9.86	5.27	6.23

** = แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญเชิงทางสถิติ ($P \leq 0.01$)

NS = ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ

ตารางที่ 8 ปริมาณสารหอม 2AP ในใบข้าวที่ระยะแตกกอ ของข้าวพันธุ์ต่างๆ ก่อนได้รับการฉีดพ่นเกลือโซเดียมคลอไรด์ทางใบ

พันธุ์/หมู่บ้าน	หมายเหตุ	ปริมาณสารหอม (ppm)
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านโนนยาง	นอกเขตทุ่งกุลาร้องไห้	0.21
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านงูเห่าล้อม	นอกเขตทุ่งกุลาร้องไห้	0.18
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านตากแดด	ในเขตทุ่งกุลาร้องไห้	0.15
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านผือฮี	นอกเขตทุ่งกุลาร้องไห้	0.20
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านไผ่	นอกเขตทุ่งกุลาร้องไห้	0.16
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านบักตู้	ในเขตทุ่งกุลาร้องไห้	0.14
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านหนองสังข์	ในเขตทุ่งกุลาร้องไห้	0.22
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านโนนครก	ในเขตทุ่งกุลาร้องไห้	0.18
พิษณุโลก 2	-	0.01
ข้าวดอกมะลิ 105 สถานีวิจัยข้าวสุรินทร์	-	0.16
ปทุมธานี 1	-	0.23

LSD (0.01) พันธุ์ = 0.11

2.2 ปริมาณสารหอม 2AP ในใบข้าวที่ระยะก่อนกำเนิดช่อดอก (แตกกอเต็มที่) ก่อนการฉีดพ่นเกลือโซเดียมคลอไรด์ทางใบ

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติของปริมาณสารหอม 2AP ในใบข้าวที่ระยะก่อนกำเนิดช่อดอก หรือระยะแตกกอเต็มที่ (ตารางที่ 7) พบว่าปริมาณสารหอม 2AP ในใบข้าวที่ระยะก่อนกำเนิดช่อดอก มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญเชิงทางสถิติ ($P \leq 0.01$) ระหว่างพันธุ์ข้าว โดยที่ข้าวพันธุ์ข้าวดอกมะลิ 105 จากสถานีวิจัยข้าวสุรินทร์ จากแหล่งปลูกบ้านโนนครก บ้านหนองสังข์ บ้านบักตู้ บ้านไผ่ บ้านผือฮี บ้านโนนยาง และพันธุ์ปทุมธานี 1 มีปริมาณสารหอม 2AP ไม่แตกต่างทางสถิติโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.03 ppm แต่มีความแตกต่างทางสถิติกับข้าวพันธุ์ข้าวดอกมะลิ 105 จากบ้านตากแดด บ้านงูเห่าล้อม และพันธุ์พิษณุโลก 2 ซึ่งมีปริมาณสารหอม 2AP เท่ากับ

0.93, 0.78 และ 0.16 ppm ตามลำดับ (ตารางที่ 9) นอกจากนี้การฉีดพ่นและไม่ฉีดพ่นเกลือ โซเดียมคลอไรด์ทางใบที่ระยะกำเนิดช่อดอก ไม่มีผลทำให้ปริมาณสารหอม 2AP ในใบ ของแต่ละพันธุ์ข้าวในระยะแตกกอเต็มที่หรือก่อนระยะกำเนิดช่อดอก มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 9 ปริมาณสารหอม 2AP ในใบข้าวในระยะก่อนกำเนิดช่อดอก ของข้าวพันธุ์ต่างๆ ก่อนได้รับการฉีดพ่นเกลือ โซเดียมคลอไรด์ทางใบ

พันธุ์/หมู่บ้าน	หมายเหตุ	ปริมาณสารหอม (ppm)
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านโนนยาง	นอกเขตทุ่งกุลาร้องไห้	1.02
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านงูเห่าล้อม	นอกเขตทุ่งกุลาร้องไห้	0.78
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านตากแดด	ในเขตทุ่งกุลาร้องไห้	0.93
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านผือฮี	นอกเขตทุ่งกุลาร้องไห้	1.04
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านไผ่	นอกเขตทุ่งกุลาร้องไห้	1.01
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านบักตู้	ในเขตทุ่งกุลาร้องไห้	1.02
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านหนองสังข์	ในเขตทุ่งกุลาร้องไห้	1.01
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านโนนครก	ในเขตทุ่งกุลาร้องไห้	1.06
พิษณุโลก 2	-	0.16
ข้าวดอกมะลิ 105 สถานีวิจัยข้าวสุรินทร์	-	1.05
ปทุมธานี 1	-	1.06

LSD (0.01) พันธุ์ = 0.10

2.3 ปริมาณสารหอม 2AP ในใบข้าวที่ระยะเบ่งอ่อน หลังการฉีดพ่นเกลือโซเดียมคลอไรด์ทางใบ

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติของปริมาณสารหอม 2AP ในใบข้าวที่ระยะเบ่งอ่อน ภายหลังจากฉีดพ่นเกลือ โซเดียมคลอไรด์ทางใบในระยะกำเนิดช่อดอก (ตารางที่ 7) พบว่าปริมาณสารหอม 2AP ในใบข้าว ในระยะเบ่งอ่อนมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ($P \leq 0.01$) ระหว่างกลุ่มพันธุ์ข้าวข้าวดอกมะลิ 105 จากแหล่งปลูกต่างๆ ซึ่งพบว่า ปริมาณสารหอม 2AP โดยข้าวข้าวดอกมะลิ 105 จากแหล่งปลูกบ้านตากแดดมีค่าสูงที่สุดเท่ากับ 2.19 ppm และข้าวข้าวดอกมะลิ 105 จากบ้านหนองสังข์มีปริมาณสารหอม 2AP ต่ำที่สุดเท่ากับ 1.86 ppm ในขณะที่พันธุ์ปทุมธานี 1 และพันธุ์พิษณุโลก 2 มีปริมาณสารหอม 2AP เท่ากับ 1.65 และ 0.25

ppm ตามลำดับ (ตารางที่ 10) ส่วนการฉีดพ่นเกลือโซเดียมคลอไรด์ทางใบในระยะก้านดอก
ยังคงไม่มีผลทำให้ปริมาณสารหอม 2AP ของแต่ละพันธุ์ข้าวมีความแตกต่างทางสถิติ (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 10 ปริมาณสารหอม 2AP ในใบข้าวที่ระยะเบ่งอ่อน ของข้าวพันธุ์ต่างๆ หลังได้รับการฉีด
พ่นเกลือ โซเดียมคลอไรด์ทางใบที่ระยะก้านดอก

พันธุ์/หมู่บ้าน	หมายเหตุ	ปริมาณสารหอม (ppm)
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านโนนยาง	นอกเขตทุ่งกุลาร้องไห้	2.15
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านงูเห่ล้อม	นอกเขตทุ่งกุลาร้องไห้	2.08
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านตากแดด	ในเขตทุ่งกุลาร้องไห้	2.19
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านผือฮี	นอกเขตทุ่งกุลาร้องไห้	2.15
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านไผ่	นอกเขตทุ่งกุลาร้องไห้	1.87
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านบักตู้	ในเขตทุ่งกุลาร้องไห้	1.90
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านหนองสังข์	ในเขตทุ่งกุลาร้องไห้	1.86
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านโนนครก	ในเขตทุ่งกุลาร้องไห้	2.00
พิษณุโลก 2	-	0.25
ข้าวดอกมะลิ 105 สถานีวิจัยข้าวสุรินทร์	-	1.88
ปทุมธานี 1	-	1.65

LSD (0.01) พันธุ์ = 0.11

2.4 ปริมาณสารหอม 2AP ในเมล็ดข้าวที่ระยะเก็บเกี่ยว

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติของปริมาณสารหอม 2AP ในเมล็ดข้าวที่ระยะ
เก็บเกี่ยว (ตารางที่ 7) พบว่าปริมาณสารหอม 2AP ในเมล็ดข้าวที่ระยะเก็บเกี่ยว มีความแตกต่าง
อย่างมีนัยสำคัญยิ่ง ($P \leq 0.01$) ระหว่างพันธุ์ข้าวขาวดอกมะลิ 105 จากแหล่งปลูกต่างๆ ซึ่งพบว่า
ข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 จากบ้านผือฮีมีปริมาณสารหอม 2AP สูงที่สุดคือ 3.12 ppm และข้าว
พันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 จากบ้านบักตู้มีปริมาณสารหอม 2AP ต่ำสุดเท่ากับ 2.05 ppm ในขณะที่
พันธุ์ปทุมธานี 1 และพันธุ์พิษณุโลก 2 มีปริมาณสารหอม 2AP เท่ากับ 1.47 และ 0.25 ppm
ตามลำดับ (ตารางที่ 11) ส่วนการฉีดพ่นเกลือโซเดียมคลอไรด์ทางใบในระยะก้านดอก ไม่มี
ผลทำให้ปริมาณสารหอม 2AP ของแต่ละพันธุ์ข้าวมีความแตกต่างทางสถิติ

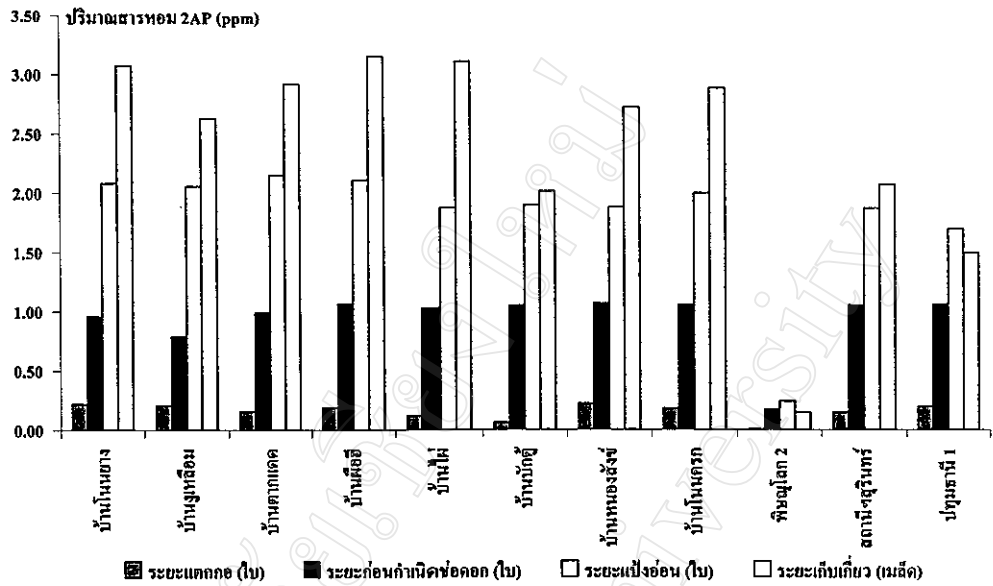
ตารางที่ 11 ปริมาณสารหอม 2AP ในเมล็ดข้าวกล้องในระยะเก็บเกี่ยว ของข้าวพันธุ์ต่างๆ ที่ได้รับ และ ไม่ได้รับการฉีดพ่นเกลือโซเดียมคลอไรด์ทางใบที่ระยะกำเนิดช่อดอก

พันธุ์/หมู่บ้าน	หมายเหตุ	ปริมาณสารหอม (ppm)
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านโนนยาง	นอกเขตทุ่งกุลาร้องไห้	3.03
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านงูเหล็ก	นอกเขตทุ่งกุลาร้องไห้	2.66
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านตากแดด	ในเขตทุ่งกุลาร้องไห้	2.86
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านผือฮี	นอกเขตทุ่งกุลาร้องไห้	3.12
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านไผ่	นอกเขตทุ่งกุลาร้องไห้	3.05
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านบักตู้	ในเขตทุ่งกุลาร้องไห้	2.05
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านหนองสังข์	ในเขตทุ่งกุลาร้องไห้	2.72
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านโนนครก	ในเขตทุ่งกุลาร้องไห้	2.88
พิชณุโลก 2	-	0.18
ข้าวดอกมะลิ 105 สถานีวิจัยข้าวสุรินทร์	-	2.10
ปทุมธานี 1	-	1.47

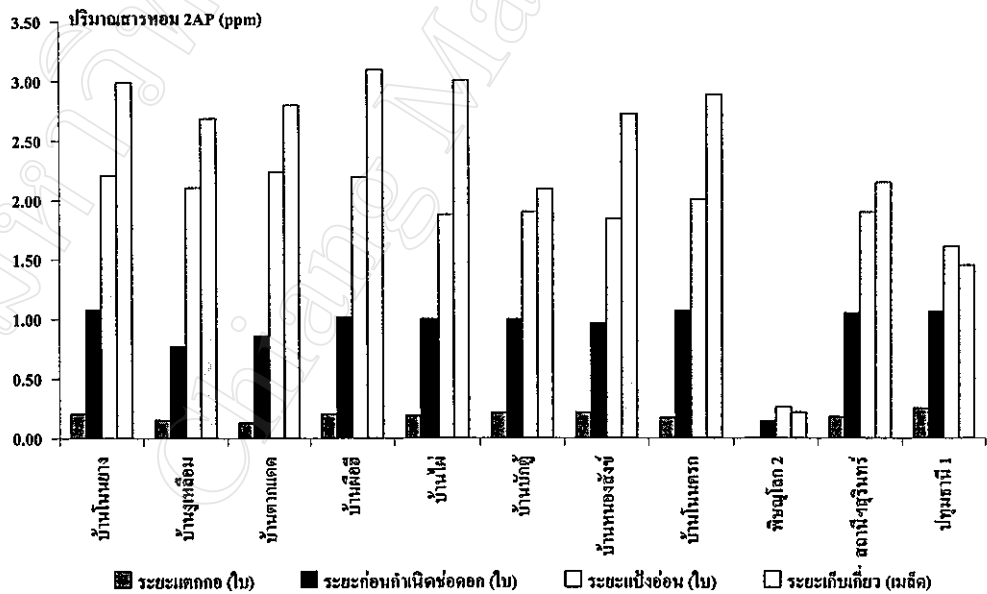
LSD (0.01) พันธุ์ = 0.16

ผลวัดของสารหอม 2AP

ผลวัดของสารหอม 2AP ของใบข้าว ตั้งแต่ระยะแตกกอ ระยะก่อนกำเนิดช่อดอก 1 สัปดาห์ ระยะแป้งอ่อน จนถึงระยะเก็บเกี่ยว โดยที่ทั้งการฉีดพ่น และไม่ฉีดพ่น เกลือโซเดียมคลอไรด์ทางใบ ให้ผลของปริมาณสารหอม 2AP ออกมาในลักษณะเดียวกัน แสดงในภาพที่ 8ก และภาพที่ 8ข ซึ่งแสดงให้เห็นว่าปริมาณสารหอม 2AP ในใบข้าวจะเพิ่มมากขึ้นตามระยะการเจริญเติบโตของข้าว และจะสูงสุดในเมล็ดที่ระยะเก็บเกี่ยว โดยที่ข้าวพันธุ์ข้าวดอกมะลิ 105 ซึ่งเป็นพันธุ์ข้าวหอม ทั้งที่ได้รับและไม่ได้รับการฉีดพ่นเกลือโซเดียมคลอไรด์ทางใบ มีลักษณะการเพิ่มขึ้นของสารหอม 2AP เป็นไปในลักษณะนี้ ในขณะที่พันธุ์ปทุมธานี 1 และพันธุ์พิชณุโลก 2 มีการเพิ่มขึ้นของปริมาณสารหอมในใบข้าวตามระยะการเจริญเติบโตของข้าวเช่นกัน แต่ปริมาณสารหอม 2AP ในเมล็ดที่ระยะเก็บเกี่ยวกลับมีปริมาณน้อยกว่าปริมาณสารหอม 2AP ในใบข้าวที่ระยะก่อนกำเนิดช่อดอก 1 สัปดาห์ และระยะแป้งอ่อน

ภาพที่ 8ก เปรียบเทียบปริมาณสารหอม 2AP ที่ได้รับการฉีดพ่นเกลือโซเดียมคลอไรด์ทางใบที่ระยะกำเนิดช่อดอกของข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 พิษณุโลก 2 และปทุมธานี 1 ในระยะต่างๆ

ภาพที่ 8ข เปรียบเทียบปริมาณสารหอม 2AP ที่ไม่ได้รับการฉีดพ่นเกลือโซเดียมคลอไรด์ทางใบที่ระยะกำเนิดช่อดอกของข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 พิษณุโลก 2 และปทุมธานี 1 ในระยะต่างๆ

2.5 ผลผลิตและองค์ประกอบผลผลิต

2.5.1 ผลผลิต

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติของผลผลิตของข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 จากแหล่งปลูกต่างๆ รวมทั้ง พันธุ์ปทุมธานี 1 และพันธุ์พิษณุโลก 2 (ตารางที่ 12) พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ($P \leq 0.01$) โดยที่พันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 จากสถานีวิจัยข้าวสุรินทร์ มีผลผลิตเฉลี่ยสูงสุดคือ 753 กิโลกรัม/ไร่ ในขณะที่พันธุ์พิษณุโลก 2 มีผลผลิตเฉลี่ยเท่ากับ 720 กิโลกรัม/ไร่ และพันธุ์ปทุมธานี 1 มีผลผลิตเฉลี่ยเท่ากับ 648 กิโลกรัม/ไร่ (ตารางที่ 13) ส่วนการฉีดพ่นเกลือโซเดียมคลอไรด์ทางใบในระยะก้านดอกไม่มีผลทำให้ผลผลิตของแต่ละพันธุ์ข้าวมีความแตกต่างทางสถิติ (ตารางที่ 12)

2.5.2 จำนวนรวงต่อกอ

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติของจำนวนรวงต่อกอ (ตารางที่ 12) พบว่าไม่มีความแตกต่างกันระหว่างพันธุ์ การฉีดพ่นและไม่ได้ฉีดพ่นเกลือโซเดียมคลอไรด์ ตลอดจนอิทธิพลร่วมกันระหว่างพันธุ์และการฉีดพ่นเกลือโซเดียมคลอไรด์ทางใบ ซึ่งจำนวนรวงต่อกอมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14 รวงต่อกอ

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของผลผลิตและองค์ประกอบผลผลิต ของข้าวพันธุ์ต่างๆ ที่ได้รับและไม่ได้รับการฉีดพ่นเกลือ โซเดียมคลอไรด์ทางใบที่ระยะก้านดอก

แหล่งความแปรปรวน	ผลผลิต	จำนวนรวง/กอ	จำนวนเมล็ดดี/รวง	นน.1,000 เมล็ด
โซเดียมคลอไรด์ (A)	NS	NS	NS	NS
พันธุ์ (B)	**	NS	**	*
A x B	NS	NS	NS	NS
CV (%)	5.13	25.94	14.02	5.78

** = แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ($P \leq 0.01$)

NS = ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ

ตารางที่ 13 ผลผลิตเฉลี่ยของข้าวพันธุ์ต่างๆ ที่ได้รับและไม่ได้รับการฉีดพ่นเกลือ โซเดียมคลอไรด์ ทางใบ ที่ระยะก้านิโคชอดดอก

พันธุ์/หมู่บ้าน	หมายเหตุ	ผลผลิต (กิโลกรัม/ไร่)
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านโนนยาง	นอกเขตทุ่งกุลาร้องไห้	689.1
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านงูเหลือม	นอกเขตทุ่งกุลาร้องไห้	719.0
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านตากแดด	ในเขตทุ่งกุลาร้องไห้	731.9
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านผือฮี	นอกเขตทุ่งกุลาร้องไห้	712.1
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านไผ่	นอกเขตทุ่งกุลาร้องไห้	732.4
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านบักตู้	ในเขตทุ่งกุลาร้องไห้	691.2
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านหนองสังข์	ในเขตทุ่งกุลาร้องไห้	735.6
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านโนนครก	ในเขตทุ่งกุลาร้องไห้	722.9
พินธุ์ โลก 2	-	720.0
ข้าวดอกมะลิ 105 สถานีวิจัยข้าวสุรินทร์	-	753.3
ปทุมธานี 1	-	648.4

LSD (0.01) พันธุ์ = 40.45

2.5.3 จำนวนเมล็ดดีต่อรวง

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติของจำนวนเมล็ดดีต่อรวง (ตารางที่ 12) พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ($P \leq 0.01$) ระหว่างพันธุ์ข้าวขาวดอกมะลิ 105 จากแหล่งปลูกต่างๆ พบว่า ข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 จากสถานีวิจัยข้าวสุรินทร์มีจำนวนเมล็ดดีต่อรวงสูงสุดเท่ากับ 123 เมล็ดต่อรวง และจากบ้านหนองสังข์มีจำนวนเมล็ดดีต่อรวงต่ำสุดเท่ากับ 101 เมล็ดต่อรวง ในขณะที่พันธุ์พินธุ์ โลก 2 และพันธุ์ปทุมธานี 1 มีจำนวนเมล็ดดีต่อรวงเท่ากับ 123 และ 91 เมล็ดต่อรวง ตามลำดับ (ตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 จำนวนเมล็ดดีต่อรวงของข้าวพันธุ์ต่างๆ ที่ได้รับและไม่ได้รับการฉีดพ่นเกลือ โซเดียม คลอไรด์ทางใบที่ระยะก้านีคช่อดอก

พันธุ์/หมู่บ้าน	หมายเหตุ	จำนวนเมล็ดดีต่อรวง
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านโนนยาง	นอกเขตทุ่งกุลาร้องไห้	106
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านงูเห่าล้อม	นอกเขตทุ่งกุลาร้องไห้	110
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านตากแดด	ในเขตทุ่งกุลาร้องไห้	112
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านค้อฮี	นอกเขตทุ่งกุลาร้องไห้	114
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านไผ่	นอกเขตทุ่งกุลาร้องไห้	116
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านบักคู้	ในเขตทุ่งกุลาร้องไห้	119
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านหนองสังข์	ในเขตทุ่งกุลาร้องไห้	101
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านโนนครก	ในเขตทุ่งกุลาร้องไห้	120
พิษณุโลก 2	-	123
ข้าวดอกมะลิ 105 สถานีวิจัยข้าวสุรินทร์	-	123
ปทุมธานี 1	-	91

LSD (0.01) พันธุ์ = 17.4

2.5.4 น้ำหนัก 1,000 เมล็ด

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางสถิติของน้ำหนัก 1000 เมล็ด (ตารางที่ 12) พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) ระหว่างพันธุ์ข้าว โดยพันธุ์ข้าวขาวดอกมะลิ 105 จากแหล่งปลูกบ้านตากแดดมีน้ำหนัก 1,000 เมล็ดสูงสุดมีค่าเท่ากับ 25.4 กรัม ในขณะที่พันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 จากบ้านไผ่มีน้ำหนัก 1,000 เมล็ดต่ำสุดมีค่าเท่ากับ 24.1 กรัม ส่วนพันธุ์พิษณุโลก 2 และพันธุ์ปทุมธานี 1 มีค่าเท่ากับ 26.5 และ 24.4 กรัม ตามลำดับ (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 15 น้ำหนัก 1,000 เมล็ดของข้าวพันธุ์ต่างๆ ที่ได้รับและไม่ได้รับการฉีดพ่นเกลือ โซเดียม คลอไรด์ทางใบที่ระยะกำเนิดช่อดอก

พันธุ์/หมู่บ้าน	หมายเหตุ	น้ำหนัก 1,000 เมล็ด(กรัม)
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านโนนยาง	นอกเขตทุ่งกุลาร้องไห้	25.1
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านงูเหล็ก	นอกเขตทุ่งกุลาร้องไห้	25.2
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านตากแดด	ในเขตทุ่งกุลาร้องไห้	25.4
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านผือฮี	นอกเขตทุ่งกุลาร้องไห้	25.1
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านไผ่	นอกเขตทุ่งกุลาร้องไห้	24.1
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านบักคู้	ในเขตทุ่งกุลาร้องไห้	24.9
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านหนองสังข์	ในเขตทุ่งกุลาร้องไห้	25.2
ข้าวดอกมะลิ 105 บ้านโนนครก	ในเขตทุ่งกุลาร้องไห้	25.0
พิษณุโลก 2	-	26.5
ข้าวดอกมะลิ 105 สถานีวิจัยข้าวสุรินทร์	-	25.3
ปทุมธานี 1	-	24.4

LSD (0.05) พันธุ์ = 1.20

เลขหมู่.....

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่